

A Kiszínházban

Hímneműek pokla

Nagy László felvétele

Szóval, micsoda szerkezet is a férfi? Borotválkozhat naponta, szür mindenképpen. Szereti a sört, mosdatlanul fekszik a frissen felhúzott ágyneműbe, hiányosan adja haza a fizetését, csúnyán beszél, szája cigarettától, szivartól, vagy alkoholtól büdös, behordja a lakásba a sarat.

A férfi társaslény, bár ha csak teheti, igyekszik lerázni a feleségét, aztán, ha az válás módjára sikerülne, összeroskad. A férfi csak úgy akar elmenni, hogy bármikor visszatérhessen. Természetesen, ahogy neki tetszik. A férfi egy önző alak.

Neil Simon darabjában Oscar a férfinem linkje, Félix pediglen ugyanezen teremtényfajta szubsztanciájának feminizált megcsúfolása. Találkozik tehát káosz és harmónia, szabadság és háztartási rabszol-

ga, tűz és víz, amerikai ízesítéssel. Ereszd össze őket, a férfinem e két szélsőségét, és máris megvan a fergeteges komédia, ahol halálra röhögheted magad. Ha kellemes távolban vagy az ilyesmi ügyektől, persze. Mert különben pokol is ez. Sőt ez csak igazán az.

A *Furcsa párt* próbálják tehát gőzerővel a Kiszínházban, közel a pénteki premier. A hímnemű változatot Sándor János rendezte, s ha a főbb szerepekben Kovács Zsoltot (Félix) és Rácz Tibort (Oscar) jelzi is a színházi plakát, lesz még meglepetés bőven, már amennyiben Korcsmáros György, rendezőből színészé avaszával, majd átveszi egy-két előadásra Oscar szerepét.

Dal

CISAC-kongresszus a szerzői jogról

Ötven országból több mint 250 küldött jelezte részvételét: 60 év után Magyarország ismét fogadja a szerzők és zeneszerzők világkongresszusát. A CISAC, mint a szerzői jogvédő társaságok nemzetközi konföderációja, olyan problémákra keres választ, melyeket a művek terjesztésének világszerte változó feltételei teremtenek. A művek új fajtái (video, számítógépi program), vagy a felhasználás új módjai (vezetékes műsorszórás) új helyzetet hoztak, amihez a jogalkotásnak és a bírói gyakorlatnak is viszonyulni kell.

A kongresszus időtartama október 7–13., helyszíne a budapesti Kongresszusi Központ, a megnyitó előadást Góncz Árpád köztársasági elnök tartja majd.

Helyreigazítás

A tanárpartoló közíró megsérti a pedagógusokat, a mértékadó szellemiségű költő egy álláspontja miatt fölzig az íróársadalom legjava. Beke Katán és Csoóri évodik az ország azon kisebbsége, mely még odafigyel a politikuskok és a nagy politika szavára. Idáig jutottunk.

Emlékeztetőül elmondom: Beke Kata — mint később elmondta, fáradtan és idegesen — odavetette a tanárebereknek, hogy akár takarítónak is elmehetnek, ha nem tetszik ez a mód. Csoóri pedig egyik folyóiratunkban zsidózott, sokakat megdöbbenve. Ha időközben nem foglalkoztatná politizáló kisebbségünket az önkormányzati választás eredménye (eredménytelenség), ma alighanem ezek a skandallumok izgatnák a vitázókat.

Persze, a két „ügy” nem sikkad el, hisz az elhangzott szó kitérő érv lehet alkalmas pillanatokban. Mindazonáltal ki kell jelentenem, hogy bár nem érték egyet most e két jeles személyiséggel, megértem Beke Katát és Csoóri Sándort is. Megértem őket, mert itt éltek és itt élnek, ahol az elhallgattatás diktatúrájában elsorvadt, sérült lelkek már-már alig-alig várták a megszólalást, s ahol mostanra értelmezhetetlen politikai helyzet alakult ki. Értelmezhetetlen, mert az elhangzott szó már képtelen szándéka szerint célba érni.

A bolsevizmus nem csupán a szakmákat tette tönkre, hanem elrongyolta az idegrendszereket is. Ma egy mondat ki van szolgáltatva a legszélsőséges befogadói gesztusoknak is. Ma egy mondat gyakran olyan értelmezést kap, amely a befogadó számára a leginkább ingerlő. Azután az ingerült befogadó válik közlővé, és az előbb megszólaló lesz ingerült befogadóvá. És akkor már teljesen fölösleges a beszéd, mert az idegrendszerek csapnak össze. Én ezért ertem meg Beke Katát, aki ólmos fáradtságára panaszkodik, és Csoóri Sándort, akinek biztosan oka volt arra, hogy úgy tegyen, ahogy tett.

Hosszúra nyúlt ez a bevezető, amely az MDF szegedi szervezetének helyreigazító kérelmére íródott. Eként, jegyzetszerűen, mert jobb szeretnék egy jelenségről évódni, mint igazságot osztani. Remélem, a szegedi magyar demokraták megértéssel fogadják közlendőmet.

A kérdés az, hogy megfelelően járt-e el kollégánk akkor, amikor az ügyben való jártasságát és ismeretességét felhasználva tudósított az egyetemisták készülő megmozdulásáról, majd pedig részt vett azon a választási nagygyűlésen, ahol a miniszterelnököt többször kitapsolták. Utóbbi alkalommal nem tudósítói minőségében — teszem hozzá.

És ha erről másélnék, nézzük meg, mi irritálhatja a másik felet, aki azt állítja, hogy kollégánk az MDF és a kormány ellen tüntető egyetemisták szervezője, s ezáltal nem lehet objektív tudósító. Nézzük a képmagnót, amely perdöntő bizonyíték arra, hogy szervezett-e valamit a kolléga, vagy sem. És látjuk: két kézzel int a transzparens elé álló fiataloknak, hogy húzódjanak le, nem látszik az írás, nem tudnak dolgozni a fotósok. Igaz, a kolléga mellett mások is integetnek, tehát mondhatni: átveszi a gesztust, mint ahogy sok ember tenné. A kolléga más is tesz, egy ízben például továbbad egy plakátot. Később elmondja, a plakátot egyszerűen továbbadta, ez is lehet hétköznapi mozdulat...

Nem folytatom, mivel rémisztőnek tartom, ha ilyenmivel kell foglalkozni. Ajánlok viszont egy másik megközelítést: nézzük meg alaposabban ezt a videót, és értékeljük úgy, ahogy ma szokás, a tömeget pártázó kamerát! Visszajött volna a régi rend? Tudom, nem ez az igazság. A demokraták stábjá választási reklámanyagot forgatott, s míg az egyik kamera a miniszterelnököt, a másik a publikumot „vette”, normális technikai eljárás ez.

Mégis, gondoljunk az olvasatra. Ahogy a kamerában veszélyt lát (régi reflex) a gyűlésre tiltakozni érkezett.

Nem akarok ezen az úton járni. Aki a kamera mögött áll, rengeteget dolgozó, becsületes ember. Aki szavá tette kollégánk eljárását, szintén egyenes és tiszta szándékú. Ugyanez mondható el arról az MDF-képviselőről is, aki írásban erősítette meg szóban benyújtott helyreigazító kérelmét. Mely szerint Koha Róbertnek igaza volt, amikor azt állította, hogy kollégánk tevékenyen foglalt állást egy politikai nagygyűlésen.

Midőn ezt leírom, a fentiekre szeretnék hivatkozni. Annak minden sorára.

Végezetül pedig még annyit: kollégánk — aki két beharangozó írás után átadta helyét más tudósítónak — érzékeny és szavahihető ember.

Mint e történet összes résztvevője.

Dlusztus Imre

A szegedi kórusok nemzetközi sikerei

A zenei világnap alkalmából rendezett két hangverseny a szegedi kórusélet ünnepi eseménye volt. Kórusaink olyan gazdag évszázadot zártak, amelyre még nem volt példa a szegedi énekkari kultúra közel 130 éves történetében. Tizennégy kórus vett részt nemzetközi versenyen, fesztiválon, külföldi hangversenyeken, öregbítve a magyar kóruskultúra eddig is jelentős nemzetközi hírnevét. Énekkaraink 12 ország több mint 30 városában küldetést teljesítettek, terjesztették Szeged jó hírét. A szereplések nagyobb része cserélőtagolás volt, ennek révén hozzánk is számos kórus érkezett vendégségbe. Néhány együttes az évad során többször is járt külföldön, mások egy út során több országot is felkerestek, így a 12 országba 22 alkalommal utazott szegedi kórus. Az NSZK-ban öt, Olaszországban négy, Francia- és Spanyolországban, valamint Csehszlovákiában két kórus, s egy-egy együttes Ausztriában, Finnországban, Jugoszláviában, Lengyelországban, Portugáliában, Romániában. Svédországban szerepelt. Mivel egy külföldi tartózkodás legalább két fellépést jelentett, szerény számítás szerint is több mint tízezer ember tapasztalt kórusainknak.

Mi tette lehetővé ezt a gazdag programot? A szegedi kórusok már a '60-as évek közepén elkezdték a külföldi kapcsolatok kiépítését, s ez egyre bővült. Többen a Kórusok Országos Tanácsa kijelölésére vettek részt fesztiválon, versenyen. Mindehhez hozzájárult a nyugati országok egyre fokozódó érdeklődése és szimpátiája Magyarországra s a magyar kulturális értékek iránt. A legfontosabb tényező azonban, hogy az utóbbi években egyre több szegedi kórus érte el azt a művészi színvonalat, amelylyel bárhol a világon helyt állhat. Hat kórus értékes nemzetközi díjjal érkezett haza.

Ezt a magas művészi színvonalat tapasztalhatta a két hangverseny hazai közönsége is, mely ismételt vastapsokkal jutalmazta a kórusok teljesítményét. Szólt ez a taps a karnagyok munkájának éppúgy, mint a több száz kórustag lelkes éneklésének.

Erdős János, a KÖTA megyei titkára

„Aki soha nem kért a rivaldából”

Somogyi Károlyné felvétele

Tegnap délelőtt a színházban — az operatársulat próbáját megszakítva — rendkívüli ülést tartottak. A Sevillai jelmezeibe beöltözött szereplőkkel együtt civil ruhás színházi dolgozók, barátok, kollégák gyűltek össze a színpadon, hogy Horkits Erzsébetet, művészeti titkárt, a színház mindenését köszöntsék 70. születésnapján.

1945. szeptember 28-án, vagyis 45 évvel ezelőtt jegyezte el magát a színházzal, a kulisszák mögötti munkával Horkits Erzsébet, s most először állt a reflektorok fényében a színpadon, fogadva a társulat, a kollégák vastapsát. „Ő az az ember, aki soha nem kért a rivaldából, de minden főszerepben benne volt...” — mondta Nagy László igazgató, majd köszöntője végén az ünneplőnek munkája elismeréséül átadta a Vaszy Viktor-díjat; Juhász Pál,

a művelődési osztály helyettes vezetője a városi tanács díszoklevelét hozta el a művészeti titkárnak. Gyimesi Kálmán magánénekese a virágok mellé maga költötte strofákat is mellélt.

Horkits Erzsébet szerényen hátrította el a szerinte túlzottan dicséző szavakat, s megígérte, hetven év múlva újra „megjelenik” az épület falai között és megleli, van-e még Szegedi Nemzeti Színház.

— Horkits Erzsébetről mindenki tudja, hogy mindent tud erről a színházról.

— Ő, ez csak attól a negyvenöt évtől van! Könnyű annak, aki ennyi időt tölt el egy helyen, mint én.

— A színházi alkotóműhelyben kemény időszakok, olykor ütközések is előfordultak...

— Én, ha tehettem, ilyenkor mindig a gyengébb mellé álltam. Ha az igazgató az operatársulatot futtatta job-

ban, akkor a prózát védtem, ha a prózát erősítette az éppen soros direktor, akkor én az operatársulat pártoltam. Ezt diktálta valami belső parancs. S biztosan sokan haragudtak rám, mikor néha kénytelen voltam erősebben fogni a gyepőt.

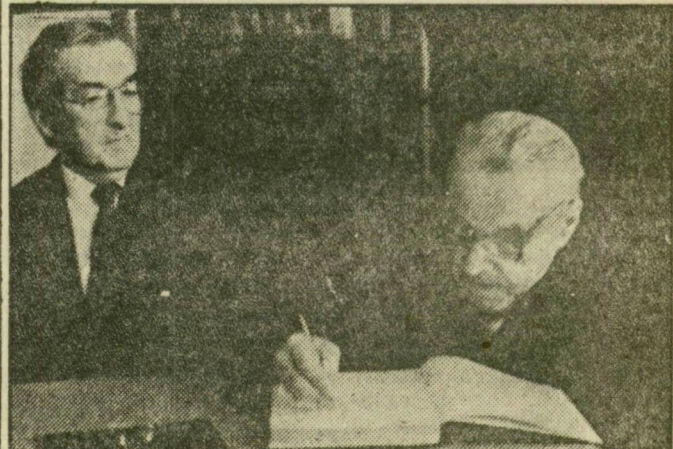
— Tegnap, amikor a házi ünnepségről érdeklődtem, a kollégák azt mondták, titokban készülnék, mert Horkits Erzsébet nehezen viseli az ünneplést.

— Igazuk van. Zavarban is vagyok, hogy miattam megállt a munka, s rendkívüli társulati összejövetelt rendeztek. Nagyon szerettem mindig a színházat, de az én dolgom az, hogy háttérben maradjak, s nem az, hogy szerepeljek. Persze, most mit tagadnám, nagyon boldog vagyok... De nem kell ám rólam sokat írni... legfeljebb egy sort.

Boldog születésnapot kívánunk!

(pacsika)

Az első név az Aranykönyvben

A Feszty-körkép Alapítvány Aranykönyvébe azok írhatják nevüket, akik a körkép restaurálási költségeihez adománnyal hozzájárulnak. Képünkön: Lucs Ferenc, amint elsőként írja be nevét a könyvbe. A szegedi mecénás 100 ezer forintot ajánlott fel az alapítvány javára